

Михайлу Федосійовичу Бойко – 80!

На початку січня 2022 року біологічне товариство відзначило 80-річчя професора кафедри ботаніки, почесного професора Херсонського державного університету, доктора біологічних наук, засновника «Чорноморського ботанічного журналу» та херсонської ботанічної школи, Заслуженого діяча науки і техніки України Михайла Федосійовича Бойка.

Ювіляр народився 5 січня 1942 року у селі Лузанівка Кам'янського району Черкаської області. Перед тим, як стати знаним фахівцем-біологом, він пройшов шлях від слюсаря паровозного депо, студента Ворошиловградського (нині Луганського) педагогічного інституту ім. Т.Г. Шевченка, аспіранта Інституту ботаніки ім. М.Г. Холодного

Національної академії наук України, молодшого наукового співробітника відділу мікології та ліхенології до завідувача лабораторії бріології цього ж інституту.

Перші наукові та викладацькі кроки на Херсонщині Михайло Федосійович розпочав наприкінці 1979 року на посаді старшого викладача кафедри ботаніки Херсонського педагогічного інституту ім. Н.К. Крупської (нині Херсонський державний університет). Енергійна робота Михайла Федосійовича в інституті не була не поміченою, і через кілька років йому пропонують очолити кафедру ботаніки. Протягом 22 років, з 1982 по 2004, ювіляр не лише керував роботою колег та успішно викладав, але і на власному прикладі показував, якими мають бути справжні підходи до фундаментальних наукових досліджень та до організації наукової роботи. Маючи величезний досвід експедиційних досліджень, ювіляр активно подорожує півднем України, збирає матеріал щодо мохоподібних та судинних рослин, відкриваючи нові незаймані степові ландшафти. Пізніше вони стануть елементами екологічних мереж Херсонської та Миколаївської областей. Не можна не відмітити знахідки ним найпівденніших форпостів сфагнових мохів, низку нових місцезростань видів рослин та грибів, занесених до Червоної книги України. Одним з його проміжних етапів дослідження мохоподібних південно-східної Європи була докторська дисертація «Бріофлора степової зони Східноєвропейської рівнини та Передкавказзя», яку він захистив у 1992 році.

Після отримання наукового ступеня доктора біологічних наук Михайло Федосійович розпочинає роботу над розбудовою наукової школи, демонструючи свої організаторські якості. У 1993 році ним відкрито аспірантуру при кафедрі ботаніки, яка символізувала початок розбудови іменної наукової ботанічної школи. Його підопічні захистили 2 докторські та 5 кандидатських дисертацій. Ювіляр обіймав громадські посади, будучи членом вченої ради Херсонського державного університету, факультету біології, географії та екології, членом спеціалізованих вчених радах по захисту

докторських дисертацій Інституту ботаніки імені М.Г. Холодного та Нікітського ботанічного саду – Національного наукового центру. Ним проводиться активна громадська діяльність на посаді голови Херсонського відділення Українського ботанічного товариства, почесним членом якого він є, та на посаді керівника Громадського екологічного об'єднання «Херсон-Екоцентр».

Ювіляр є автором і співавтором понад 450 публікацій, серед яких більшість присвячені бріології; найбільш відомими є «Анализ бриофлоры степной зоны Европы» (1999), «Мохообразные в ценозах степной зоны Европы» (1999), «Природа Херсонської області» (1998), «Екологія Херсонщини» (2001), «Чекліст мохоподібних України» (2008), «Мохоподібні степової зони України» (2009), «Червоний список мохоподібних України» (2010) тощо. В останні роки наш професор-бріолог брав участь у написанні колективних монографій «Старовинні забуті парки Херсонщини» (2019) та «Перспективні заповідні об'єкти Херсонщини» (2020), які стали переможцями конкурсу «Найкраще історико-краєзнавче видання Херсонщини». Він є головним редактором збірки науково-методичних праць «Метода», членом редакційної колегії Чорноморського ботанічного журналу, журналів «Botanica Steciana», «Вісті Біосферного заповідника «Асканія-Нова» та ін.

Михайло Федосійович Бойко протягом свого життя виступає за збереження природи півдня України. Він є ініціатором створення в регіоні цілої низки заповідних об'єктів, зокрема ландшафтних заказників загальнодержавного значення «Станіславський» та «Олександрівський», заказників місцевого значення – «Інгулецький лиман», «Широка Балка», «Софіївський», «Каїрська балка», «Нижньосірогозька балка», «Озеро Соляне (Гопри)», парк-пам'ятка садово паркового мистецтва «Ботанічний» (Нова Каховка) – в Херсонській області, «Добра Криниця», «Яковлівський» та «Івано-Кепіно» – в Миколаївській області. Ювіляр був одним з ідейних лідерів створення наукових обґрунтувань чотирьох національних природних парків – «Олешківські піски», «Джарилгач», «Нижньодніпровський», «Кам'янська Січ».

Михайло Федосійович Бойко продовжує плідну працю на посаді професора кафедри ботаніки Херсонського державного університету. Кожна зустріч з ним є великим подарунком для його учнів та послідовників. Спілкування з непересічним українським вченим та природознавцем дарує хвилини справжньої інтелектуальної насолоди, відкриває нові обрії наукових здобутків, надихає рухатись далі в пізнанні світу навколо нас. Бажаємо ювіляру здоров'я, здійснення усіх мрій і чистого неба над головою.

Ходосовцев О.Є., Мойсієнко І.І., Загороднюк Н.В.

